

№ 11 (654)
Грудень 2006 р.

Щомісячник Вінницького національного
технічного університету

Найсвіжіші університетські новини на сайті
<http://impuls.vstu.vinnica.ua/>

**З НОВИМ
2007 РОКОМ!**

*Нових досягнень
у Новому році!*

НОВОРІЧНІ ПОЗДОРОВЛЕННЯ РЕКТОРА

Шановні науковці, викладачі, співробітники та студенти університету!

Добігає кінця 2006 рік – рік складний, котрий наповнив нас, як і усіх інших громадян України, надіями і тривогами.

Уже понад півроку пройшло від дня парламентських виборів, а наша країна продовжує жити в стані політичної нестабільності. Щоразу, просипаючись вранці, ми упродовж дня очікуємо сюрпризів або з боку парламентської «Антикризової коаліції» та уряду, або з боку команди президента держави.

Але попри непросту політичну та економічну ситуацію в країні наш університет протягом усього 2006 року працював стабільно і передбачувано, з кожним днем все тісніше інтегруючись у європейську та світову освітні системи.

Стали буденними для нашого університету європейська кредитно-модульна система організації навчального процесу та європейська система оцінки якості підготовки фахівців.

Наш університет був одним із небагатьох в Україні, який разом з університетами із Дюнкерка (Франція), Дрездена (Німеччина), Кордобі (Іспанія), Роскільда (Данія) та студентською спілкою університетів Англії з центром у Кембріджі виконував протягом цього року одразу три європейських проекти за програмою Tempus-Tacis. А на Всесвітній виставці винаходів, організованій Міжнародною організацією IFIA в Будапешті, взагалі був єдиним представником від України, і саме учені нашого університету отримали крім трьох золотих і трьох срібних медалей ще й головну нагороду цієї виставки — «Гран-прі».

Наша студентська команда, ставши переможцем третього туру Всеукраїнської олімпіади з програмування, який є одночасно чвертьфіналом першості світу, ще раз підтвердила, що саме завдяки нашому університету Вінниця сьогодні є столицею України в галузі програмування.

А розробивши на замовлення Екологічної інспекції України Державну систему екологічного моніторингу навколишнього середовища та здійснивши навчання роботи з комп'ютерними програмами цієї системи представників екологічних інспекцій усіх областей України та міст Києва і Севастополя, наш університет перетворив Вінницю на столицю держави ще й у галузі комп'ютеризованого екологічного моніторингу довкілля.

Традиційно готуючи фахівців для країн Африки і арабського світу, наш університет протягом року, що добігає кінця, за рахунок залучення громадян країн Південної Америки та Китаю вдвічі збільшив кількість іноземних студентів та аспірантів, що побажали навчатись саме у нас. І це можна вважати опосередкованим доказом того, що наш університет розвивається в правильному напрямку.

Підготувавши впродовж року 30 кандидатів наук

та 3 доктори наук, що в перерахунку на 100 науковців викладачів є одним із кращих показників у нашій державі, та домігшись ефективності функціонування аспірантури на рівні 47 % (при 17 % в середньому по МОН України) наш колектив підтвердив свої позиції одного із лідерів в Україні з підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації, завойовані в попередні роки роботи.

Є чим пишатись нам в році, що добігає кінця, і в напрямку соціального захисту працівників та студентів, адже і в цьому році ми вручили ключі від нових квартир 50 сім'ям викладачів та співробітників та ввели в експлуатацію після капітального ремонту студентський гуртожиток № 1. Сюди ж можна додати і те, що ми забезпечили можливість для усіх кімнат усіх 6-и студентських гуртожитків підключитись до міської телефонної мережі і системи Інтернет, що одразу ж привело до появи комп'ютерів практично в усіх студентських кімнатах.

А є ще здобутки і в напрямку відкриття, ліцензування та акредитації нових і відкритих раніше спеціальностей, модернізації існуючих та введенні в експлуатацію нових навчальних та наукових лабораторій з сучасним обладнанням, в проведенні на базі нашого університету всеукраїнських та міжнародних наукових конференцій, в отриманні багатьма нашими студентами призів переможців на олімпіадах, що проводились в інших університетах, в проведенні численних виховних заходів і традиційних конкурсів «Міс ВНТУ», «Містер Шарм», КВН, «Брейн-ринг», заходів з виявлення студентських вокальних талантів «Студентська весна» та «Студентська осінь», в різного рівня спортивних змаганнях.

Тож, підбиваючи підсумки року 2006-го, можна з упевненістю заявити – він приніс чимало здобутків і радості нашому колективу, а тому заслуговує на те, щоб провести його в ніч з 31 грудня на 1 січня з келихом шампанського і словами вдячності.

А у Новому 2007 році перед нами постануть нові задачі, і я, як ректор, упевнений, що наш колектив з ними упорається не гірше, ніж це було зроблено у році 2006-му.

Тож, я бажаю кожному з вас, шановні мої колеги і студенти, у Новому році наснаги, успіхів, творчих злетів і, звичайно ж, здоров'я та любові, без чого і життя не в радість!

З Новим Роком вас, дорогі друзі, і з Вірою у те, що саме з цього року стартуватиме краще майбутнє нашої України!

Борис Мокін, ректор ВНТУ

НАШІ В ШВЕЙЦАРІЇ

Рівень

Богдан ВЛАСЮК нині працює у Цюріху — в швейцарському відділі корпорації Google. Запрошення на роботу отримав ще будучи студентом — коли у складі команди ВНТУ у квітні брав участь у фінальних змаганнях першості світу з програмування у Сан-Антоніо (США).

Стос дипломів, грамот (їх понад сотня!), що шанобливо зберігаються у Вінниці в батьківській квартирі, безапеляційно засвідчують Богданові перемоги. А університетська зала на урочистостях з нагоди вручення магістерських дипломів емоційно вибухнула оплесками захоплення — ведучий перераховував і перераховував інтелектуальні здобутки тепер уже магістра Богдана ВЛАСЮКА:

- у складі збірної команди України був учасником фіналу міжнародної олімпіади з інформатики серед школярів у Пекіні;
- переможець III відкритої Все-сибірської олімпіади з програмування ім. Поттоссіна;
- у фіналі Всеукраїнської командної студентської олімпіади з програмування у різні роки виборював I, II, III місця;
- неодноразово брав участь у європейському півфіналі першості світу з програмування, а торік став його «бронзовим» призером, це вперше за всю історію цих європейських змагань команда нестолічного університету увійшла в трійку переможців;
- брав участь у фіналі першості світу з програмування у Сан-Антоніо (Техас), де команда ВНТУ (окрім Богдана її склали ще два Дмитра — КОРЖИК і БІЛОУС) змагалась за перемогу з вісімдесятьма найсильнішими командами програмістів планети. Хлопці вибороли місце у верхній частині турнірної таблиці змагань. Завдяки їм наш університет увійшов у 50 кращих університетів світу за досягненнями в галузі програмування.

Богдан входить до міжнародної асоціації ACM, яка є організатором чемпіонатів світу з програмування. Усі студентські роки відмінно навчався за спеціальністю «інтелектуальні системи прийняття рішень». І активно займався науковою роботою (за результатами досліджень з напрямку використання Інтернет-технологій має 10 публікацій). Також спортом — бадмінтоном. А ще з другого курсу блискуче виконував обов'язки системного адміністратора університетського вузла Інтернет.

Звісно, мав гідне поцінування — був стипендіатом Верховної Ради України.

Усі фіналісти першості світу з програмування отримали запрошення на роботу в корпорацію Google після закінчення свого університету. Фірма оплатила витрати на дорогу до Дубліна (Ірландія), де претенденти мали пройти відбір. Богдан блискуче пройшов

Богдан і Оля ВЛАСЮКИ

співбесіду і отримав одразу дві пропозиції: ірландське відділення корпорації Google зголосилось залишити талановитого українця у себе, але й швейцарське виявило досить рішуче бажання мати такого програміста у себе.

Богдан вільно володіє англійською. Але у Швейцарії однією з домінуючих є німецька. Тож, нині коштом корпорації Google разом з дружиною Олею вивчають нову для себе мову.

Приїхавши в Цюріх, одразу отримали службову квартиру. Адресу помешкання і де на них чекатиме ключ (в поштовій скриньці!) знали ще до від'їзду з Вінниці. І сюди ж у Вінницю до юного сімейства Власюків теле-

фонував працівник цюріхського агентства з пошуку квартир — в Інтернеті могли оглянути житло, які їм згодом пропонувалось винаймати як власне.

Житло у Швейцарії вартує чимало — за квартиру без умеблення слід викласти близько \$1000. Решта цін аналогічна нашим. Хоча продукти харчування теж дуже дорогі.

Оля з Богданом вирішили запросити друзів і подивувати знаковою українською стравою — борщем. Не вийшло — у жодному супермаркеті буряків не продають. А хіба можливий наш борщ без нього?

Швейцарське відділення корпорації Google займається ІТ-індустрією, має близько 1000 програмістів. Але розголошення інформації про умови праці і тим паче рівень зарплатні політика фірми не вітає.

Оля ВЛАСЮК (донедавна ОМЕЛЬЧЕНКО), закінчила бакалаврат теж за спеціальністю «інтелектуальні системи». До речі, Богдан в майбутній дружини провадив лабораторні роботи.

Богданів батько — директор видавництва ВНТУ «УНІВЕРСУМ-Вінниця», кандидат технічних наук, доцент Анатолій ВЛАСЮК також закінчив наш ВНЗ. Факультет АВТ, з якого згодом виростили два інститути: ІНАЕКСУ й ІНІТІКІ, де навчався Богдан і де нині навчається його молодша сестричка Наталка. Вона другокурсниця (спеціальність «адміністративний менеджмент у сфері захисту інформації з обмеженим доступом»).

Анатолій Іванович у курсі синових справ, адже зі спілкуванням жодних проблем — хвилина розмови по мобільному 2 грн. Але сучасніш і значно приємніше розмовляти, бачачи один одного — за посередництва веб-камери.

Богдан Власюк ще раз довів, що українці є однією з інтелектуально найрозвиненіших націй. Що світ як колись, так і тепер потребує наших умів.

Лист

Міністру освіти і науки України С. М. Ніколаенку,
Голові Ради ректорів ВНЗ України В. В. Скопенку,
Голові Ради ректорів технічних ВНЗ України М. З. Згуровському

ПРО РЕЙТИНГ ВНЗ

Шановні наші керівники!

Радою проректорів з наукової роботи ВНЗ 3-го та 4-го рівнів акредитації розроблено і передано в університети для ознайомлення методик визначення рейтингу ВНЗ, яка враховує 22 параметри в їх абсолютному значенні, приведеному до безрозмірного вигляду. У її основу покладена китайська методика, для якої, як і колись у Радянському Союзі, валові показники випуску продукції є важливішими за якість цієї продукції.

Згідно з цією методикою університет, наприклад, з 500 науково-педагогічними працівниками, підготувавши за рік 30 кандидатів наук, матиме рейтинг за цим показником менший, ніж університет з 4000 науково-педагогічними працівниками, в якому підготовлено 31 кандидат наук. У той час, як за логікою університет, у якому науково-педагогічних працівників у 8 разів більше повинен готувати у 8 разів більше і кандидатів наук, аби бути рівним за ефективністю роботи у цьому напрямку. Тобто, для наведеного прикладу 30-и підготовленим кандидатам наук в університеті з 500 науково-педагогічними працівниками еквівалентом є 240 підготовлених кандидатів наук в університеті з 4000 науково-педагогічними працівниками.

Такі ж самі нелогічні результати отримуємо і при розрахунку за запропованою методикою інших складових рейтингів ВНЗ.

Тож, якщо ця методика буде узаконеною, то чисельно менші ВНЗ, як би вони ефективно не працювали, ніколи не будуть мати рейтинг вищий за рейтинг чисельно більших ВНЗ, як би погано не працювали останні. А від цього втрачатиметься стимул до ефективної праці як у малих за чисельністю ВНЗ, так і у великих.

Але виправити основний недолік запропонованої методики дуже легко. Для цього достатньо:

1) введені показники роботи ВНЗ перед їх трансформацією у безрозмірний вигляд, перераховувати у відносні одиниці, ділячи їх абсолютні значення на кількість членів професорсько-викладацького складу ВНЗ чи кількість студентів, що навчаються у ВНЗ (для тих показників, які характеризують ефективність студентської науки);

2) до введених у запропонованій методиці показників роботи ВНЗ потрібно обов'язково ввести ще два показники — «Ефективність аспірантури» та «Ефективність докторантури», до яких вищі навчальні заклади звикли ще з радянських часів і які характеризують ефективність використання державних коштів, виділених на підготовку наукових кадрів вищої кваліфікації.

Нагадаю, що ефективність аспірантури (докторантури) визначається як відношення кількості тих аспірантів (докторантів), які до закінчення встановленого терміну аспірантури (докторантури) представили до захисту дисертації, до кількості тих, що в даному році аспірантуру (докторантуру) закінчили.

Лише при врахуванні запропонованих мною змін методика визначення рейтингу ВНЗ, яку розробила Рада проректорів з наукової роботи, стане такою, що відповідає європейським стандартам, тобто, вона враховуватиме якість роботи ВНЗ і стимулюватиме кожен ВНЗ (незалежно від того малий він чи великий) працювати ефективніше.

З повагою

Б. І. Мокін, ректор ВНТУ

Подяка

БІБЛІОТЕКА ВНТУ — ШКОЛА
ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Уже два роки на базі науково-технічної бібліотеки ВНТУ працює «Школа професійної майстерності». Навчаються в ній бібліотечні працівники ВНЗ Вінниці.

Торік на конкурсі «Кращий у професії бібліотекаря», що проводився серед бібліотек вищих навчальних закладів нашого міста, НТБ ВНТУ була визнана найкращою і здобула перше місце.

Послугами нашої НТБ користуються понад 11 тисяч читачів. Її головний інформаційний фонд — понад 866 тисяч примірників друкованої продукції. Серед них наукової літератури понад 180 тисяч, навчальної 335 тисяч.

Автоматизація бібліотечних процесів, виконання традиційних функцій бібліотекаря із застосуванням новітніх технологій є ключовим напрямком розвитку нашої НТБ. Упродовж минулого навчального року значно оновлена комп'ютерна база бібліотеки.

У бібліотеці розроблений комплекс програм розвитку інформаційної культури користувачів. Впродовж року зі

студентами університету проводяться заняття, які допомагають підвищити рівень бібліотечно-бібліографічних знань.

Тож, зрозуміло, чому саме наша університетська бібліотека обрана для «Школи професійної майстерності». Тематика нещодавніх занять «Школи» була присвячена методиці організації обслуговування читачів університетської бібліотеки.

Рада методичного центру бібліотек вищих навчальних закладів Вінниці після цих занять надіслала лист ректору ВНТУ, академіку Борису МОКІНУ. У листі, підписаному головою методичного об'єднання бібліотек ВНЗ Лесею ШПУКАЛ йдеться:

«Працівники бібліотеки ВНТУ дуже кваліфіковано підготувались до проведення цих занять. Заступник директора бібліотеки Наталя БАНКОВА провела ряд консультацій, організувала два великі масові заходи.

Просимо висловити подяку директору бібліотеки Тетяні САВЧУК за добросовісну роботу в організації проведення занять та заступнику директора бібліотеки Наталі БАНКОВІЙ за відповідальність, сумлінність і якість у підготовці і проведенні заходу».

Актуально

ПРО БАКАЛАВРІВ, МАГІСТРІВ І КАНДИДАТІВ НАУК

РІВЕНЬ «СПЕЦІАЛІСТ» СЛІД ВИЛУЧИТИ ІЗ ЗАКОНУ «ПРО ВИЩУ ОСВІТУ». А ПРАВО ПРИСУДЖЕННЯ НАУКОВОГО СТУПЕНЯ КАНДИДАТА НАУК ТРЕБА ПЕРЕДАТИ УНІВЕРСИТЕТАМ І АКАДЕМІЧНИМ ІНСТИТУТАМ

Відбулися загальні збори Академії педагогічних наук України. Відкрив їх президент АПН України, академік Василь КРЕМЕНЬ.

З доповіддю «Методологічні засади трансформації вищої освіти України в контексті Болонського процесу» виступив академік-секретар Відділення педагогіки і психології вищої школи, академік Микола ЄВТУХ. В обговоренні проблеми, висвітленої в доповіді Миколи Борисовича, взяв участь ректор нашого ВНТУ, доктор технічних наук, академік АПН України Борис МОКІН.

— **С**ьогодні і в Законі України «Про вищу освіту», і в нормативних документах Міністерства освіти і науки ми маємо в статтях, присвячених освітнім рівням і кваліфікаціям, в якості базового рівня вищої освіти рівень бакалавра з освітнього напрямку, а в якості рівня повної вищої освіти — два рівні (через кому) — спеціаліста і магістра. Але ні в Західній Європі, ні в Північній Америці, ні навіть на Близькому Сході роботодавці не розуміють, як може сформуватись спеціаліст на виході вищого навчального закладу одразу після його закінчення. Вони визнають лише освітні рівні бакалавра і магістра, носії яких можуть стати спеціалістами виконавського рівня (для бакалавра) чи керівного (для магістра) не раніше, ніж після двох-трьох років роботи на підприємстві чи в організації під керівництвом спеціаліста керівного рівня і виконання спеціального проекту та його захисту на засіданні спеціально створеної у цій організації комісії, до якої обов'язково залучаються професори найближчого університету. У Канаді я зустрічав багато людей, які гордились тим, що, уже будучи магістрами, вони спромоглися за два роки роботи у фірмі розробити і захистити реальні інженерні проекти та стати дипломованими інженерами. А дипломи спеціалістів наших випускників технічних університетів, що приїждять на роботу до інших країн, визнаються там лише дипломами бакалаврів інженерії. Тож, зберігаючи на виході університетів рівень спеціаліста, після вступу нашої країни до СОТ, що передбачає вільний рух капіталів, матеріальних ресурсів та робочої сили, ми створимо масу проблем випускникам вітчизняних вищих навчальних закладів, котрі мають дипломи спеціалістів, які не визнаватимуться такими за кордоном, оскільки до отримання такого диплому випускник університету у них зобов'язаний спочатку отримати диплом магістра. І хочу звернути вашу увагу, шановні колеги, на те, що усі заяви керівників навіть наших провідних університетів про визнання за кордоном без будь-яких винятків дипломів випускників їхніх університетів є лише напівправдою — дійсно, визнаються, якщо це дипломи магістрів, але якщо це дипломи спеціалістів, то вони визнаються лише бакалаврськими, що, незважаючи на 5 років навчання, дає право їхнім власникам працювати лише на виконавських посадах і без додаткового навчання за магістерською програмою не дає права обійняти посаду керівну. А тому треба вилучити рівень

«спеціаліст» із Закону «Про вищу освіту» та з освітнянських нормативних документів і залишити там лише рівні бакалавра і магістра, тому що ми не станемо рівноправними партнерами в європейському освітньому просторі, допоки цього не зробимо.

А друге, до чого я хочу привернути увагу у своєму виступі — це невідповідність західним стандартам нашої практики присудження третього рівня університетської освіти, яким у нас є науковий ступінь кандидата наук.

На Заході третій рівень університетської освіти — доктор філософії з конкретних наук — здобувається у докторантурі університету із захистом дисертації на засіданні ради, котру створює сам університет.

У нас цей рівень — кандидат конкретних наук — здобувається не лише в аспірантурі університетів чи академічних інститутів, але і шляхом прикріплення претендентів до їхніх підрозділів у якості пошукувачів та захисту дисертацій на засіданнях рад, котрі створює Вища Атестаційна Комісія України за рекомендацією її експертних рад. До речі, цю систему атестації наукових кадрів вищої кваліфікації Україна успадкувала від Радянського Союзу, зробивши її, щоправда, за формальними ознаками жорсткішою.

На Заході за якість підготовки доктора філософії з конкретних наук несе відповідальність університет, який підготував цього доктора, і який відповідає за цю якість перед науковою громадськістю своїм іміджем. А у нас за якість підготовки кандидата конкретних наук університет чи академічний інститут відповідають лише частково, оскільки цю відповідальність ділить з ними Вища Атестаційна Комісія, яка затверджує і склад спеціалізованих вчених рад, і результати захисту дисертацій, і зобов'язує виконувати вимоги затверджених нею нормативних документів у тому числі і такі, які є прямим порушенням відповідних статей Конституції України, обґрунтуванням чого присвячено окремий розділ на сторінках від 191 до 198 у моїй книжці «Що за горизонтом?», опублікованій у 2005 році.

Прихильники нині діючої в Україні системи атестації наукових кадрів вищої кваліфікації мотивують необхідність подальшого її збереження в основному тим, що, мовляв, без неї університети і академічні інститути почнуть халтурити і присуджувати наукові ступені особам, яких науковцями назвати не можна. І

ці «липові» науковці, отримуючи додаткову зарплату за науковий ступінь, фактично, незаконно збагачуватимуться, обкрадаючи державу.

Простим економічним розрахунком покажемо хибність цієї тези.

За даними ВАК України, вона щороку на стадії затвердження зупиняє до 100 кандидатських дисертацій. Тож, якби ВАК їх не зупинила, вони, працюючи в університеті, отримували б щомісяця на 100 гривень більше кожний, або на 10 тисяч гривень більше усі разом. За рік ця кількість «липових» з точки зору експертів ВАК кандидатів наук отримала б додатково 120 тисяч гривень. Запам'ятаємо це число.

Сьогодні в Україні діють 800 спеціалізованих вчених рад переважно на дві або три спеціальності. У кожній спецраді третина членів повинна бути з інших наукових організацій, тобто в радах на три спеціальності чужих повинно бути не менше шести, а в радах на дві спеціальності — не менше чотирьох. Візьмемо середню кількість — п'ять. Із 800 діючих спецрад половина зосереджена в Києві і тут кияни є і своїми членами спецради, і чужими. В інших 400 радах чужими є 2000 членів. Нехай в половині із цих спецрад чужими є теж мешканці того ж самого міста. Залишається 1000 членів, які повинні їздити на засідання спецрад в інші міста. За участь в одному засіданні одному іногородньому члену потрібно в середньому по Україні 150 гривень на квитки в обидва кінці, 50 гривень добогих і до 200 гривень на оплату проживання в готелі, тобто в сумі маємо 400 гривень. Якщо цей іногородній член спецради візьме участь у всіх її дозволених 10 засіданнях в рік, то він обійдеться спецраді у 4000 гривень за рік. Тож, участь 1000 іногородніх членів спецрад в їхніх засіданнях протягом року обійдеться державі у 4 мільйони гривень. Як бачите,

навіть не беручи до уваги вартість утримання самої ВАК і витрат на поїздки до Києва іногородніх членів її експертних комісій, маємо витрати на підтримку існуючої системи атестації, у 33 рази більші, ніж економія від прояву її пильності.

Тож, треба сьогодні підтримувати не ідею оптимізації кількості спеціалізованих вчених рад, яка крокує коридорами ВАК, і яка, фактично, націлена на скорочення кількості цих спецрад, і, як наслідок, на збільшення витрат здобувачів наукових ступенів впродовж процесу подачі і захисту дисертацій, а треба підтримувати ідею передачі третього освітнього рівня — присудження наукового ступеня кандидата наук університетам і академічним інститутам. Що ж стосовно ролі Вищої Атестаційної Комісії, то за нею треба залишити лише періодичний контроль роботи кандидатських спецрад, керуючись принципом: на те й шука в ставку, щоб карась не дрімив, — та формування разових спецрад із конкретних спеціалістів для присудження докторських ступенів кандидатам наук, що досягли значних наукових результатів після захисту кандидатських дисертацій. Тоді — і державний контроль за процесом атестації наукових кадрів вищої кваліфікації не буде втрачений, і вимогам Болонського процесу будемо відповідати, і скоротимо суттєво затрати як державні — на реалізацію процесу атестації, так і здобувачів наукових ступенів — на численні поїздки від міста, в якому навчався в аспірантурі, до міста в якому після ВАК-івської оптимізації системи атестації працюватиме потрібна спеціалізована вчена рада. З іншими моїми ідеями трансформації системи атестації наукових кадрів вищої кваліфікації ви, шановні колеги, можете ознайомитись в № 5 за 2005 рік Бюлетеня ВАК України, де в порядку дискусії вони опубліковані.

ПС-750 кВ «ВІННИЦЯ»

Інститут електроенергетики екології та електромеханіки вже багато років готує справжніх професіоналів. Наші викладачі — видатні науковці України, дають студентам високий рівень теоретичних знань і практичних навичок. Вивчаючи основні дисципліни і займаючись науковою роботою, ми, студенти, пізнаємо нове, і логічним є те, що у нас виникає все більше і більше запитань. Адже важко іноді, читаючи підручник або слухаючи лекцію, уявити чітко і ясно об'єкт, про який іде мова.

Практика — ось що має бути невід'ємною частиною нашого навчання.

Завдяки Миколі ГОЛОВАТЮКУ, доценту кафедри електричних станцій та систем, студенти 5 курсу (група ЕСМ-02) факультету електроенергетики отримали чудову можливість поїхати на екскурсію на Підстанцію 750 кВ «Вінницька». Завдяки Миколі Олександровичу вже не перший рік студенти нашого інституту отримують значний практичний досвід.

Екскурсія миттєво захопила усіх присутніх. Кожен намагався отримати якнайбільше відповідей на свої запитання. Обслуговуючий персонал підстанції ділився досвідом із майбутнім поколінням енергетиків

(особливої уваги надавали надсучасному обладнанню).

Оксана ШВЕЦЬ та Ірина КРИТ, студентки групи ЕСМ-02:

«Нам екскурсія дуже сподобалась. Почули відповіді на запитання, які виникали у нас під час вивчення різних предметів, побачили сучасне обладнання — роз'єднувачі, елегазові вимикачі, інфрачервоний вимірювальний тепловізор, електротехнічну лабораторію ЕТЛ-35 та ін. Враження від геометричних розмірів підстанції незабутні».

Олексій ФІЛІПЧУК, студент групи ЕСМ-02:

«Насамперед хочу подякувати Миколі Олександровичу, за те, що він піклується не лише про теоретичну базу, а й про практичні навички студентів. Поїздка для мене була цікавою і інформативною. З розповіді головного інженера я почув про всі переваги і перспективи спеціальності, за якою я навчаюся, і зрозумів, що зроби вибір вірно».

Екскурсія стала своєрідним поштовхом до кращого навчання і активної наукової роботи, що сприятиме зростанню енергетичної еліти нашої країни.

**Ксенія БІЛОУС,
студентка групи ЕСМ-02 ІНЕЕЕМ**

На часі

ЗБЕРЕГТИ ЛІДЕРСТВО ЄВРОПИ

У Варшаві проведено презентацію Сьомої рамкової програми Європейського Союзу для досліджень, технологічного розвитку та демонстраційної діяльності, яка триватиме з 1 січня 2007-го до 31 грудня 2013-го року.

ВНТУ поміж інших провідних університетів України (НТУУ «КПІ», КНУ імені Шевченка, «Львівська політехніка») був запрошений взяти участь у представленні наукових проектів ВНЗ нашої держави.

Європейське співтовариство проводить презентацію рамкових програм у країнах, що недавно стали членами ЄС. Однією з перших презентація відбулася у Польській національній республіці.

Про наукові та освітні здобутки нашого технічного університету у Варшаві розповідав **директор Інституту міжнародних зв'язків ВНТУ, завідувач кафедри інтелектуальних систем, доктор технічних наук, професор Сергій ЮХИМЧУК**. Сергій Васильович зауважує, що розробки наших учених у галузі медичної техніки й телекомунікаційних систем викликали на презентації жвавий інтерес. Рекламні матеріали про наш університет розійшлися вмиль.

— Нині Європа у розробці нових технологій починає відставати від Японії і США. Окрім того зараз активно розвиваються країни BRICK — Бразилія, Росія, Індія, Китай і Корея. У технологічному розвитку вони виходять на передові позиції у світі, — розповідає професор ЮХИМЧУК. — Аби зберегти провідну роль Європи у промисловому розвитку, і була запропонована Сьома рамкова програма Європейського Союзу. Головний її наголос — впровадження новітніх наукових розробок у промисловість Європи. А головна мета Програми — підвищення життєвих стандартів у Європі, зменшення енергетичної залежності, проблеми безпеки, насамперед боротьба з тероризмом, а також захист навколишнього середовища.

— Якщо вести мову про зменшення залежності від енергоносіїв, то головна увага зосереджена на використанні альтернативних джерел енергії, а також впровадженні біотехнологій, — продовжує Сергій Васильович. — Так нині в Європі етанол активно використовується як домішка до бензину, і його обсяг сягає 7% від загального споживання цього пального. Тобто, в кожних 100 літрах пального для авто Європа використовує 93 л бензину і 7 л етанолу. Стосовно захисту навколишнього середовища основна увага надається боротьбі зі змінами клімату — глобальним потеплінням.

Презентація Сьомої рамкової програми відзначалась високим рівнем представництва як з польського боку, так з боку Європейського співтовариства. Усі дні на презентації Програми були присутні міністр науки і вищої освіти Польщі, міністр охорони здоров'я, а також перші заступники міністра регіонального розвитку і міністра охорони навколишнього середовища Польщі. Планувалася участь президента Польщі Леха КАЧИНСЬКОГО в урочистостях з нагоди відкриття конференції, але вітання президента учасникам презентації Програми зачитав його представник.

Був присутній генеральний директор Генерального директорату з наукових досліджень Європейського співтовариства Jose Manuel Silva Rodriguez. Крім того на презентації взяли участь шість його заступників з різних напрямків. Усі вони виступили з презентацією відповідних напрямків досліджень, які пропонується розвивати в Європі.

На думку пана Jose Manuel Silva Rodriguez роль Польщі

при залученні учених України в європейські інтеграційні процеси є важливою. Він також акцентував, що до 10% бюджету Європейського Співтовариства планується спрямовувати на інтеграцію країн Європи, що ще не є членами ЄС.

Сьома рамкова програма пропонує підтримку усього спектру дослідницької діяльності, що здійснюється в межах транснаціонального співробітництва, у галузях:

- ◇ здоров'я;
- ◇ продукти харчування;
- ◇ сільське господарство;
- ◇ біотехнології;
- ◇ інформаційні та комунікаційні технології;
- ◇ нанонауки, нанотехнології, матеріали та нові виробничі технології;
- ◇ енергетика, навколишнє середовище, транспорт, включаючи авіонавітику;
- ◇ соціально-економічні та гуманітарні науки
- ◇ безпека та космос.

Фінансуватимуться такі проекти на конкурсній основі. Головна вимога — участь у них не менше трьох наукових чи освітніх установ з країн-членів Європейського Співтовариства. Кількість партнерів з інших країн не обмежується. Але мова йде про підтримку в першу чергу інноваційних розробок.

— Цікава інформація прозвучала у виступі одного із заступників пана гендиректора: США і Японія досить успішно впроваджують інноваційні програми. У 2005 році США збільшили на 2,58% потужності виробництва за рахунок впровадження інновацій. Японія на 2,15%. В Європі кращі позиції нині має Швеція і Фінляндія. Приріст виробництва у Швеції за рахунок інноваційних програм 3,76%, а Фінляндії 3,5%. Всі інші країни суттєво відстають від США і Японії. Так у Польщі такий приріст усього 0,58%.

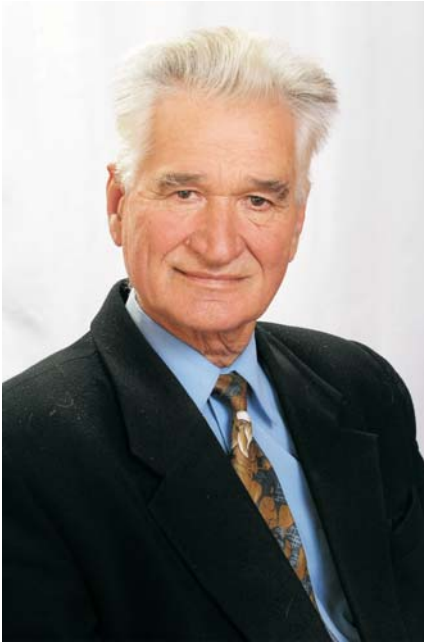
До речі, Польща збільшує виділення коштів на фінансування науки і планує прийняти ряд нових законів, які б зменшили податковий тиск на кошти, які направляються на фінансування наукових досліджень.

Усі представники Європейського Співтовариства наголошували: формальні вимоги до оформлення документів для участі в конкурсі будуть зменшені. Тож, є сенс детальніше довідатись про Сьому рамкову програму Європейського Союзу:

веб-сторінка щодо діяльності Європейського Співтовариства <http://www.europa.eu.int>
веб-сторінка Сьомої рамкової програми <http://www.cordis.lu/fp7/home.html>
веб-сторінка щодо пошуку партнерів для участі в Європейських програмах <http://partners-service.cordis.lu/>

ПРОФЕСОРУ ДРУКОВАНОМУ – 75!

У 12 років залишився круглим сиротою. Батька у 1942-му розстріляли фашисти. Мама померла в евакуації у 1943-му. Але неймовірно важке дитинство, життєві труднощі не пригасили тягу до знань.

Закінчив Дніпропетровський гірничий інститут. Поступив в аспірантуру і в 1960-му році достроково захистив кандидатську дисертацію. Працював старшим науковим співробітником Дніпропетровського філіалу Інституту механіки АН УРСР. У 1967 році захистив докторську дисертацію. Згодом був призначений першим заступником директора Інституту геотехнічної механіки УРСР.

Уже 32 роки Михайло Федорович працює у нашому ВНЗ. Був завідува-

Михайло Федорович ДРУКОВАННИЙ – відомий вчений у галузі шахтобудівництва, буро-вибухових робіт, технології будівельного виробництва, доктор технічних наук, професор, заступника директора з наукової роботи Інституту будівництва, теплоенергетики та газопостачання.

чем кафедри промислового та цивільного будівництва, 12 років працював деканом інженерно-будівельного факультету. Він автор понад 330 наукових праць. На його ім'я видано 60 авторських свідоцтв. Науковий доробок професора Друкованого широко відомий не лише в нашій державі, а й за кордоном.

Михайло Федорович дослідив короткосповільнений вибух окремих зарядів, розкрив його фізичну картину. Опрацьовані ним методи розрахунків уповільненого вибуху широко впроваджені в практику. Він відкрив механізм руйнування й довів можливість управління процесом подрібнення гірничих порід вибухом.

Уперше у світовій практиці він розробив «метод вибуху високих уступів у стислому середовищі з розробкою роздрібненої гірничої породи відкритим способом та розташуванням вантажного і транспортного обладнання на роздрібненій гірничої породи». Цей метод з успіхом впроваджений на відкритих розробках чорної металургії України, Росії, Казахстану, на кар'єрах кольорової металургії Середньої Азії. Лише в Кривому Розі цим способом подрібнено 60 млн. м³ гірничих порід.

Під загальною редакцією М.Ф. Друкованого вийшов фундаментальний міжгалузевий «Довідник по свердловино-вибухових роботах». Групою авторів під редакцією М.Ф. Друкованого виданий і «Термінологічний словник будівництва».

Працюючи у нашому ВНЗ, Михайло Федорович розробив новий спосіб вибуху – виконання вибухових робіт на будівельних майданчиках з використанням невибухових компонентів. Ці розробки активно використовуються на будовах Криму. Професор Друкований розробив і нові стінові будівельні матеріали з використанням відходів місцевої промисловості.

М.Ф. Друкований створив наукову школу. Ним підготовлено 4 доктори технічних наук та 60 кандидатів наук.

За значні досягнення в науково-педагогічній та громадській роботі Михайло Федорович неодноразово відзначався грамотами та подяками Президії АН України, Мінвуглепрому України, обласними та громадськими організаціями. Він нагороджений «Знаком шахтарської слави», медалями «Ветеран праці» і «Заслужений винахідник».

Нині професор Друкований є головою науково-технічної спілки будівників України, членом міжвідомчої ради України з вибуху, членом наукової ради Академії Наук України з вибуху, членом двох рад із захисту докторських та кандидатських дисертацій й інших науково-методичних рад.

Враховуючи наукові досягнення професора Друкованого, широке використання його розробок в народному господарстві, значні наукові і науково-методичні публікації нині кандидатура професора Друкованого пропонується на присвоєння звання Заслужений діяч науки і техніки України.

КОНФЕРЕНЦІЯ ПІД ПАТРОНАТОМ WIENERBERGER

В Інституті БТЕГП відбулась науково-практична конференція під патронатом фірми Wienerberger — всесвітньовідомого виробника будівельної кераміки.

На конференції були присутні представники Вінницьких будівельних організацій, проектних та будівельних приватних фірм.

Ми довідалися про здобутки компанії, ознайомилися зі зразками її продукції, які мають високі фізико-технічні характеристики, що робить їх досить перспективними на теренах нашої країни.

Знаменно те, що такі конференції проводяться в ІНБТЕГП досить часто. Проводяться зустрічі із керівниками багатьох будівельних організацій та керівників будівельних підрозділів міської влади.

Це дає змогу студентам отримати цікаву та потрібну інформацію, а також надає студентам інформацію про можливі місця майбутньої роботи та вимоги до працівників. Постійний зв'язок виробництва з навчанням стимулює покращення підготовки кадрів, а також свідчить про високий рівень підготовки в нашому університеті, зростання попиту на кваліфікованих працівників, як і в структурах державної влади, так і у будівельних організаціях.

**Віктор КОВАЛЬСЬКИЙ, асистент кафедри МБА,
Микола МАШНИЦЬКИЙ, студент гр. БМ-03**

Студрада

БОЛОНСЬКИЙ ПРОЦЕС ОЧИМА ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТУДЕНТІВ

Не багато університетів України видають додаток до диплому у ECTS, як це запроваджено у ВНТУ

Всеукраїнська студентська рада при МОН України продовжує інтеграцію до ESIB (Європейське студентське інформаційне бюро). В рамках цієї інтеграції ВСП проводить чимало заходів. У листопаді в Києві пройшов ряд тренінгів з Болонського процесу. Тренінги відбувалися в чотирьох ВНЗ столиці: Європейському університеті, Національному університеті ім. Т. Г. Шевченка, НУТУ «КПІ» та Національному авіаційному університеті.

Тренінг походив як семінар: представники ESIB вели лекцію, а студенти задавали запитання. ESIB цього разу представляли студенти зі Словенії — Саня БРУС та з Німеччини — Колін ТАК.

Саня та Колін відзначили, що їм дуже сподобалось, як розкуто та вільно спілкувалися з ними українські студенти. Тренінг проходив англійською і охопив ключові питання: чому потрібна реформа вищої освіти в Європі; основні засади Болонського процесу; впровадження його в країнах Євросоюзу.

Існує хибне твердження, що Болонський процес потрібен Україні для того, щоб свою систему освіти «підтягнути» до рівня європейської. В Європі чимало проблем, а в деяких аспектах навіть більше, аніж у нас. Болонський процес започаткували європейці, щоб звести до спільного знаменника системи освіти всіх країн Євросоюзу. Зараз ситуація така, що роботодавець у Німеччині не візьме на роботу людину з італійським дипломом та навпаки. А студент із Франції наштотхнеться на багато перешкод, якщо забажає продовжити навчання в Іспанії і т. п.

Одним із ключових моментів Болонського процесу є перехід на кредитну систему ECTS (European Credit Transfer System). Ситуація з ECTS в Європі також не найкраща. За-

раз кредитна система запроваджена у більшості країн Євросоюзу, але тільки у трьох країнах вона працює правильно. Решта країн або мають якісь проблеми, або взагалі неправильно впроваджують її. Основний відсоток помилок впровадження — це неправильний підрахунок кредиту. Один кредит ECTS повинен включати 25—30 годин студентської роботи, до того ж не лише лекцій, практичних та семінарів, а й насамперед самостійної роботи студента.

Приємно зауважити, що у нашому Вінницькому національному технічному університеті години СРС враховуються. До речі, не так багато університетів України видають додаток до диплому у ECTS, як це запроваджено у ВНТУ. Отож, Болонський процес передбачає створення для студента можливостей вибору як предметів, що він вивчатиме, так і кількості годин, котрі він на це витратить. Зрозуміло, що змінити стереотипи надзвичайно важко. Саме для цього і проводяться такі семінари та тренінги. У грудні я проведу такий тренінг у нашому університеті.

Андрій ШВЕДЮК, перший заступник голови президії Студентської ради ВНТУ, член колегії ВСП, координатор комісії ВСП з міжнародного співробітництва

ОБ'ЄДНУЮЧИЙ ПОСТУП СТУДЕНТСТВА

У столичному Українському Домі «Кобзарська Світлиця» відбувся Перший всеукраїнський форум студентських організацій. У ньому взяли участь Всеукраїнська рада студентів, Українська асоціація студентського самоврядування, Всеукраїнська студентська рада при МОН, Українська студентська спілка, Студентське братство.

Форум урочисто відкрив голова Української спілки студентів Станіслав КУЦЕНКО. Особливо приємно відзначити доповідь голови студентського профкому нашого Вінницького національного технічного університету Андрія ЗАПОРОЖАНА. Андрій Вікторович розповів про стипендіальне забезпечення, перше робоче місце молодих фахівців та матеріальну допомогу студентам. Підтримав ідеї, висловлені у виступах студентських лідерів гість форуму Микола ТОМЕНКО, який зауважив, що студентське самоврядування повинно впливати на управління ВНЗ та на соціальну політику, оскільки, хто краще зрозуміє та бачить основні проблеми, як не студент, якого безпосередньо це стосується. Тодішній міністр у справах сім'ї, молоді та спорту Юрій ПАВЛЕНКО додав, що на засіданні Верховної Ради наші ідеї будуть підтримані.

На форумі прийнято дві резолюції:

— щодо впровадження кредитно-модульної системи та реформування освіти України в контексті Болонського процесу;

— соціально-економічну резолюцію.

Форум ще раз підтвердив, що тільки спільними зусиллями лідерів студентів за участі представників влади потрібно вирішувати назрілі питання і проблеми студентського життя.

Студентство завжди належало до прогресивної та соціально активної частини суспільства і було провідниками прогресивних ідей. Саме студентство, як найменш консервативна верства населення, є своєрідним «барометром» соціально-економічного та політичного стану суспільства, що най-

Наші Костянтин КОВАЛЬ та Тетяна ЧЕРНЯХОВИЧ і тодішній міністр у справах сім'ї, молоді та спорту Юрій ПАВЛЕНКО

чутливіше й активно реагує на соціальні зміни та порушення прав та свобод громадян.

Форум став черговим серйозним етапом в порозумінні та об'єднанні різноманітних студентських молодіжних організацій.

Тетяна ЧЕРНЯХОВИЧ, голова Студентської ради ВНТУ

СТУДЕНТИ НА ШЛЯХУ ДО ЄВРОПИ

Відбулася III міжнародна конференція органів студентського самоврядування «Українське студентство на шляху у Європейський освітній простір». Місце проведення — славетний Львів, котрий нещодавно відзначив свій 750-річний ювілей. А саме — Національний університет «Львівська політехніка».

Наша вища школа інтегрується у світовий освітянський простір. Небайдужими до цього процесу є не тільки професорсько-викладацький склад наших університетів, а й ми, студенти, безпосередні учасники навчального процесу. Адаже кому, як не самим студентам, піднімати гострі питання, які виникають під час складного процесу реформування освітянської ниви.

Конференцію, у якій взяли участь представники понад 120 ВНЗ України, урочисто відкрив проректор НУ «Львівська політехніка» Василь КОЗИК. Вітальний лист учасникам конференції надіслав голова Верховної Ради України Олександр МОРОЗ.

Порівнюючи стан розвитку студентського самоврядування в Україні і в європейських країнах, зокрема регіональний аспект розвитку, з прикриттю констатуємо, що в там набагато вищий рівень усвідомлення суспільством, державними органами влади ролі і значущості студентства та студентського самоврядування як фактора формування майбутньої національної еліти. Надзвичайно глибоким є розуміння необхідності всіляко підтримувати і розвивати різноманітні форми студентської демократії. Саме тому, європейське студентське самоврядування і освіта мають потужні економічні можливості, що забезпечують самостійність вирішення багатьох соціально-виховних освітянських завдань.

Протягом двох днів гострі дискусії та обговорення відбувались у секціях:

«Студентські гуртожитки: пошук ефективних шляхів вирішення проблем»;

«Законодавство України у сфері студентського самоврядування. Нові законодавчі ініціативи»;

«Особливості впровадження кредитно-модульної системи та реформування освіти України в контексті Болонського процесу»;

«Студентська наука через призму реформування наукової сфери»;

«Регіональні аспекти розвитку студентського самоврядування в Україні через призму Європейської інтеграції України»;

«Соціальний захист студентів. Студентські пільги».

Було вироблено ряд конструктивних пропозицій, що привертають увагу влади та громадськості до студентського самоврядування як одного з найважливіших чинників формування громадянина-патріота України. Учасники III міжнародної конференції органів студентського самоврядування України прийняли резолюцію, у якій виклали найактуальніші, найгостріші проблемні питання, що потребують нагального вирішення.

Вирішення піднятих питань потребує сприяння та пильної уваги усіх державницьких інституцій (Президента України, Верховної ради, Кабінету Міністрів України), до чого їх і було закликано.

Хотілося б подякувати співорганізаторам, якими виступили Колегія студентів і аспірантів НУ «Львівська політехніка», Всеукраїнська молодіжна громадська організація «Всеукраїнська рада студентів», Українська асоціація студентського самоврядування, Львівська обласна студентська рада, Всеукраїнська молодіжна громадська організація «Студентське братство».

**Тетяна ЧЕРНЯХОВИЧ,
голова Студентської Ради ВНТУ**

ВИХОВАННЯ — ТАЄМНИЦЯ УДОСКОНАЛЕННЯ ЛЮДИНИ

У Вінниці відбулось виїзне засідання комітету освіти та науки Верховної Ради України. Мета — обговорити законопроект «Виховання молоді та дітей».

У засіданні взяли участь голова Вінницької обласної державної адміністрації Олександр ДОМБРОВСЬКИЙ та начальник управління освіти та науки ВОДА Ігор ІВАСЮК.

В обговоренні законопроекту взяла участь проректор з виховної роботи та наукової роботи в галузі гуманітарних наук нашого Вінницького національного технічного університету, професор Тамара БУЯЛЬСЬКА. Тамара Болеславівна зупинилася на проблемах виховання у вищій школі та розповіла про досвід гармонійного поєднання професійної та гуманітарної підготовки майбутніх інженерів у ВНТУ. Освіта без виховання неможлива! До того ж виховання — це безперервний процес протягом усього життя. У ВНТУ створено виховну систему, в якій всі є учасниками навчально-виховного процесу, а студенти не виступають у ролі об'єктів, а є активними партнерами!

Заступник міністра освіти і науки України Борис ЖЕБРОВСЬКИЙ зустрівся з представниками органів студентського самоврядування Вінниччини. У зустрічі взяли участь голова Студентської ради ВНТУ Тетяна ЧЕРНЯХОВИЧ, члени колегії всеукраїнської студентської ради Костянтин КОВАЛЬ і Андрій ШВЕДЮК (обидва теж ВНТУ), президент студентського парламенту університету «Україна» Марина ФРАНЧУК, голова СР Європейського університету Іван МАКОТЯК, радник проректора ВДАУ Артем СОБОЛЄВ, голова СР ВТЕІ Володимир НОВИЦЬКИЙ, голова Молодіжної ради Андрій КАВУНЕЦЬ та його заступник Олексій ПОЛИВАНИЙ. Борис Володимирович з інтересом вислухав думки студентів щодо проблем в студентському середовищі. Окрім підняття проблемних питань студентським лідерам було чим похвалитись перед високопосадовцем та розповісти про те, яким чином долаємо деякі з перерахованих перешкод.

**Тетяна ЧЕРНЯХОВИЧ,
голова Студентської ради ВНТУ,**

**Костянтин КОВАЛЬ,
член колегії Всеукраїнської студентської ради**

ЧИ ВАРТО СПРОБУВАТИ ВСЕ?

28 листопада у ВНТУ відбулась зустріч представників реабілітаційного центру «Отчий дім» зі студентами. Вона була присвячена боротьбі з наркоманією. Проводила зустріч людина з гирким досвідом — колишній наркозалежний Сергій.

Сергій зазначив одразу, що захід проводиться не задля тих, хто вживає наркотики, але щоб застерегти від цієї помилки інших. До перегляду була запропонована документальна стрічка, яка вразила глядачів. Сергій поставив дуже актуальні питання: «Чому люди, найчастіше підлітки, стають наркозалежними? Чи насправді мріють вони про таке майбутнє, яке отримують?» А відповідь проста: недостатня поінформованість, згубний вплив друзів і... самовпевненість. Саме через переоцінку своїх можливостей людина, вважаючи, що вона особлива і після «першого разу» їй вистачить волі відмовитись від наркотику, потрапляє в полон до підступного «чорного змія». Спробувавши наркотичну речовину, лише 2 % може сказати «НІ!» раз і назавжди. Але чомусь кожен вважає, що саме він ввійде у ці 2 %.

Коли людина вперше вживає наркотик, її мозок втрачає здатність виробляти «гормон щастя» — ендорфін, який також виконує функцію знеболення. З цього моменту життя без наркотиків втрачає сенс. Наркоман вже ні про що інше не може думати, оскільки з часом мозок просто «висихає», відмирає, а тіло розкладається. Залишається лише бажання, непереборна потреба дози. Тепер вона ним керує, вже не нашіптуючи, а лементуючи: «Вкради, вбий! Тільки дістань!»

А сила волі, де вона? Скільки прикладів наркозалежності ми спостерігаємо серед видатних спортсменів, здавалось би людей неймовірно сильних, вольових. Сила волі тут ні до чого. Все залежить лише від фізіологічних особливостей організму. Тому одна людина, почавши вживати наркотики, стає наркоманом, а інша може одразу вмерти.

Дуже цікаву річ зауважив Сергій: виявляється, наркозалежність починається з... паління, розповсюдженого зараз. Немає жодного наркомана, який би не палив, а почав одразу, наприклад, «колотися». Отже, великий відсоток людей, що палить є потенційними наркозалежними.

Крім того, тут є дві проблеми — попит на наркотики та пропозиція наркотиків. У першому випадку необхідно застосовувати освітні, виховні, інформаційні та медичні заходи. Продаж та розповсюдження наркотиків — це проблема правоохоронних органів. Вони повинні протидіяти постачальникам наркотиків. І якщо для «пропозиція» силові методи доречні, то для хворих на наркоманію людей вони є шкідливими. До того ж є безліч випадків, коли

міліція намагається «повішати» нерозкриті злочини на наркоманів, які не можуть захистити свої права, які втратили зв'язок із сім'ями і не мають жодної підтримки.

Наша система правоохоронних органів бореться не з причинами, а з наслідками та самими наркозалежними, лише збільшуючи проблему. Наркодилери ж уникають покарання. МВС чомусь рахує наркоманів, замість того, щоб порахувати наркодилерів і протистояти саме їм.

Тому необхідно забезпечити взаємодію державних структур і суспільних організацій, діяльність яких безпосередньо пов'язана не тільки з боротьбою, але й профілактикою наркоманії, лікуванням і реабілітацією наркологічних хворих.

Треба наголосити на тому, що проблема є суспільною, а не тільки державною, отож, і займатися нею повинне суспільство в цілому.

У світі немає держави, яка б остаточно подолала проблему наркоманії. Деякі країни навіть намагаються легалізувати вживання наркотичних речовин поза юрисдикцією лікувальних закладів. А чому? Мабуть, у цьому є вигода. Але не для суспільства, а для наркодилерів, які збагачуються за рахунок понівечених життів та тисяч смертей.

Боротьба з наркоманією є однією із найскладніших проблем сучасного суспільства, розв'язанню та фінансуванню якої повинно надаватися першочергове значення на державному рівні.

За даними Міністерства сім'ї молоді та спорту, в Україні існує понад 120 реабілітаційних центрів для наркозалежних. Лише 28 з них фінансуються державою. У цих центрах протягом 2005 року перебувало близько 400 осіб, 100 наркозалежних завершили програму реабілітації. Але кількість споживачів наркотиків в нашій країні перевищує 400 тисяч осіб (тільки за офіційними даними). Лише 2 % людей, що вживають наркотичні речовини, можуть «зіскочити». А інші? Їхня імунна система не в змозі вже боротися з дією наркотику, вона капітулює і стає недієвою, а розум затьмарюється. Помирають, заживо згниваючи, чи від СНІДу.

Тож, робіть висновки. Чи варто в житті спробувати все? На це питання кожен відповідає сам і робить свій вибір лише раз в житті, коли відмовляється або вперше скуштує наркотичної ейфорії.

**Ірина СОСЕНКО,
секретар Студради ФЕЕ**

У КИЄВІ ЗАТЕПЛИЛИ 25 ТИСЯЧ СВІЧОК

У скорботній акції до Дня пам'яті жертв голодомору взяли участь студенти ВНТУ

Виповнилося 73 роки, як голод-на смерть у мирний час на найродючішій землі у світі обірвала мільйони людських доль. Ще живі свідки голодомору. Ще зберігається шанс засвоїти урок історії не заочно, за підручниками, а через безпосередній контакт з нею. Але з кожним роком така можливість зменшується. Голодомор віддаляється у часі і здається менш актуальним. Проте, його страшний спадок продовжує тис-

минальній акції «Запали свічку», яка відбулася 25 листопада. Всі небайдужі люди в цей день залишили усі свої справи і затеплили свічку на знак пам'яті про тих, хто загинув страшною мученицькою смертю, бо голодомор торкнувся кожної родини. Ми постраждали всі, бо кожен втратив частку свого коріння. На

Михайлівській і Софійській площах Києва затеплили 25 тис. свічок. Здавалося, ніби в мільйонах маленьких вогників згорає страшний спадок голодомору.

Свій виступ на Михайлівській площі президент Віктор Ющенко почав словами: «У моїй долоні — колосок пшениці. Я хотів би цей колосочок передати в сотні, в тисячі містечок і сіл України, у яких люди вимерли майже до одного. Вони гинули. 17 людей

щохвилини. Тисячу щодня». У нього біля серця було прикріплено калінову гілочку.

Люди слухали мовчки. Дехто втирав сльози. Дідусі підтримували бабусь. Ті обома руками тримали свічки.

Визнати голодомор 1932-1933 років геноцидом проти українського народу закликав світове товариство Віктор Ющенко. Штучний голод вже визнали геноцидом понад 60 країн...

Президент розповів про свою бабусю, яка ніколи не дозволяла викидати хлібні крихти і завжди на горішці тримала мішечок з сухарями.

У жалобній церемонії взяла участь сім'я президента України, голова Верховної Ради Олександр Мороз, народні депутати.

До пам'ятника Жертвам Голодомору представники кожної з областей принесли по запаленій свічці з вінком. Серед членів делегації Вінниччини були і студенти нашого університету. Я, Катерина БАРТЕЦЬКА, Людмила МАЛИШКО і Костянтин КОВАЛЬ.

Загальнонаціональною хвилиною мовчання вшанувували в Україні пам'ять жертв голодоморів та політичних репресій.

Верховна Рада України прийняла Президентський Закон про Голодомор з виправленнями, запропонованими Олександром Морозом. Парламент визнав Голодомор 1932—33 років актом геноциду українського народу.

Голодомор — ретельно спланована політична акція. Ми не маємо права забувати таку кривду, спробу знищення нашої нації. Прах мільйонів загиблих від страшною голодною смертю стукає у наші серця....

Катерина БАРТЕЦЬКА,
голова студентської ради
ФІПСМ

нути.

Голодомор 1932—33 років — безпрецедентний злочин сталінської тоталітарної системи проти українського народу, який спричинив національну катастрофу. Конфіскацію продовольства комуністичний режим застосував як зброю масового знищення. За оцінками дослідників, втрати від голоду становили від 7 до 10 млн. осіб, понад третина з них — діти.

Світ повинен знати про трагедію українського народу, який втратив у голодоморах минулого століття 15 мільйонів людей.

Українці у всьому світі та друзі нашого народу взяли участь у по-

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ

Передчасно пішов з життя **Володимир Деонисович СВЕРДЛОВ**, професор кафедр ПЦБ, за-служений будівельник України, академік Академії будівництва України, Відмінник освіти України.

Під його керівництвом добудовані всі великі заводи у Вінниці — підшипниковий, радіоламповий, інструментальний, електротехнічний, «Термінал», «Маяк», картографічна фабрика... Тоді йому, керуючому трестом «Промбуд», було ледь за тридцять. Володимир Свердлову, інтелігентному, посрібленому сивиною чоловікові, значно більше пасувала його професорська посада, ніж ті, попередні, коли працював виконробом, головним інженером чи начальником управління.

Узгодити роботу понад двохсот організацій, які працюють на будівництві заводу-гіганту, погодьтеся, не так і легко. Однією з кращих його будівельна дільниця була ще й тому, що все передове, прогресивне, як в організації, так і в технології, запроваджував у себе.

Загального стажу в Володимира Деонисовича 51 рік. З них 29 — у нашому університеті. Здоров'я змусило змінити посаду на спокійнішу, але не фах. Під його керівництвом побудовано 6 навчальних корпусів нашого університету, 4 гуртожитки, 5 житлових будинків. Розроблені під його керівництвом ефективні конструкції перекриття великих залів, мостових переходів використані при зведенні багатьох споруд Вінниці і України. За ці винаходи Володимира Деонисовича обрано академіком Академії будівництва України.

Володимир Деонисович народився 5 березня 1938 року у місті Шпола Київської області. Мріяв стати вчителем (як батьки), але в педагогічний інститут не прийняли — ще не мав 17 років. Працював піонервожатим, а потім поступив у... Вінницький будівельний технікум. Після його закінчення у 1958 році отримав направлення у БМУ-3, яке тоді реконструювало цукрові заводи Вінниччини. Того ж року відбулася ще одна чудова і доленосна подія в житті — одружився. У парі, в злагоді і любові прожили з Галиною Петрівною 48 літ. Лише двох років не додала доля до «золотого» ювілею... Зростили трьох дітей. Двох власних синів і Ніну — сироту, яку взяли на виховання. Саме Ніна здійснила мрію Володимира Деонисовича — стала педагогом.

У 1967-му закінчив Київський інженерно-будівельний інститут за фахом інженер-будівельник.

У нашому ВНЗ розпочав працювати у 1977 році, пройшов шлях від старшого викладача до першого проректора Вінницького державного технічного університету. Захистив кандидатську дисертацію, з 1988 року професор ВДТУ. Багато уваги надавав розвитку університету. 17 років керував кафедрою «Промислове та цивільне будівництво», науковий керівник лабораторії ефективних будівельних конструкцій. Підготував трьох кандидатів наук, автор монографії «Металеві баштові споруди з високим ступенем співвісності несучих елементів», двох навчальних посібників, підручника з грифом міністерства освіти і науки України, великої кількості методичних розробок та статей.

Колектив кафедри ПЦБ, Інституту БТЕГП, колектив університету завжди пам'ятатиме людину, яка була Будівельником і Викладачем. Яка в душі мала багато добра і тепла й не шкодувала його для нас.

Роботу нам, роботу!

КАР'ЄРА РОЗПОЧИНАЄТЬСЯ ТУТ

У ВНТУ своїм студентам підготували чудовий подарунок — організували ярмарок вакансій. Понад сто роботодавців — організацій, підприємств, фірм Вінниччини охоче взяли в ньому участь. Цікаво, що переважна більшість їх керівників теж є випускниками університету різних років. І вони готові взяти до себе на роботу молодих фахівців.

Менеджер з персоналу Flextronics Design Ukraine Олена МОКІНА (теж випускниця ВНТУ) запрошує на роботу молодих фахівців

Такий ярмарок кар'єри проводиться у нашому університеті уже вдруге. Нинішній від минулорічного значно масштабніший, адже має два етапи. Перший — у ньому брали участь лише підприємства Вінниччини — відбувся у листопаді. Наступний, другий, — розпочався 5 грудня і триватиме до червня. До участі в ньому запрошені і вже дали згоду представники підприємств та фірм з різних регіонів України. Другий етап ярмарку своєю презентацією розпочала фірма Джабіл Серкьют (Jabil Circuit) — ужгородське підприємство зі значною часткою іноземних інвестицій, котре є серйозним гравцем світового ринку виробництва електроніки.

Працевлаштуванням своїх випускників ВНТУ займається постійно. У базі даних нашого Інституту інтеграції навчання з виробництвом є понад 1,5 ти-

сячі підприємств з різних регіонів України. А унікальна технологія практичної підготовки студентів — інтеграція навчання з виробництвом дає нам змогу надавати студентам повноцінну практичну підготовку. Під час робочих триместрів студенти працюють на виробництві відповідно до отриманої на перших курсах робітничої професії, яка корелюється з їхньою майбутньою інженерною спеціальністю.

Наших студентів охоче беруть на практику і в Києві, і в Харкові, хоч там є свої технічні університети. І зазвичай після робочого триместру отримуємо чимало подяк з підприємств. Приміром, з Миколаївського заводу «Іскра», де студенти нашого Інституту будівництва, теплоенергетики та газопостачання за свій робочий триместр побудували двоповерховий корпус цеху.

Окрім роботодавців робили свої презентації усі профільні інститути університету. Першим розповідав про свої можливості у підготовці фахівців Інститут автоматики електроніки та комп'ютерних систем управління.

— Мені було дуже приємно відкрити ярмарок, тому що я є випускником ІНАЕКСУ (група 4АТ-75), закінчив навчання у 1980-му році, — розповідає ди-

ректор ІНІНВ, проректор ВНТУ Віктор МІЗЕРНИЙ. — А від роботодавців першим робив презентацію світовий лідер у сфері виробництва телекомунікаційного і мереженого обладнання — фірма Flextronix, генеральним директором її Дизайн-Центру в Україні є випускник ВНТУ (саме Інституту АЕКСУ) Олександр УСАЧ.

Активно запрошували до себе молодих фахівців корпорації «Поділлябуд», «МУР», «RIA», ВАТ «Маяк», Вінницькі обласні дирекції банків «Надра», «ЕКСІМ» та інші.

До проведення ярмарку активно долучилася університетська студентська профспілка, яку очолює Андрій ЗАПОРОЖАН, котрий водночас є і начальником відділу працевлаштування студентів ІНІНВ. Він же один із ініціаторів проведення ярмарку вакансій. Особливо слід відзначити студентку Інституту менеджменту Олену МЕНЗУЛ, яка проявила неабиякі менеджерські здібності.

На ярмарку після офіційної презентації перед зацікавленими старшокурсниками кожен роботодавець мав змогу кулуарніше і більш предметно поспілкуватися зі студентами і викладачами університету за чашкою кави. А юні фахівці заздалегідь завбачливо пропонували резюме.

Вдало поярмаркували усі — і випускники, і роботодавці.

Наука

ДО ЮВІЛЕЮ КАФЕДРИ — КОНФЕРЕНЦІЯ

Друга міжнародна науково-технічна конференція «Сучасні проблеми мікроелектроніки, радіоелектроніки, телекомунікацій та приладобудування — 2006», яка відбулася у нашому університеті, була приурочена до 40-річчя кафедри електроніки ВНТУ. До організації «СПМРТП-2006» долучилися окрім нашого університету Міністерство освіти і науки України, Вінницька філія ВАТ «Укртелеком», Інститут кібернетики імені Глушкова НАНУ та ще цілий ряд поважних організацій.

Науковці з усіх регіонів України та з близького (Азербайджан, Росія) і далекого (Ізраїль) зарубіжжя подали на конференцію близько сотні доповідей. До початку роботи конференції у нашому університетському видавництві «УНІВЕРСУМ-Вінниця» вийшла друком збірка її матеріалів. У планах Інститут радіотехніки, зв'язку та приладобудування

(саме ІНРТЗП є головним ініціатором проведення цього наукового зібрання) має започаткування свого фахового наукового журналу, де виходитимуть у світ і статті, пропонувані конференції «СПМРТП».

Думки вголос

«ПІСНІ ГОРОДИНСЬКОГО БЕРУТЬ «ЗА ЖИВЕ»

На заняттях «Практичної культурології» за темою «Українська сучасна традиційна пісня» студентам був запропонований концерт заслуженого артиста України, директора Вінницького училища культури і мистецтв ім. Леонтовича, композитора і співака **Станіслава ГОРОДИНСЬКОГО**.

Станіслав Станіславович відома людина не тільки на Поділлі, а й в Україні. Він відзначений особистою подякою Президента України, нагороджений Почесною Грамотою Кабінету Міністрів України. Є автором понад сотні естрадних пісень, кількох десятків обробок українських народних пісень для народного хору та вокальних ансамблів. Лауреат міжнародного фестивалю естрадної пісні «На хвилях Світязя» в Луцьку, володар Гран-Прі Всеукраїнського фестивалю естрадної пісні «Вечори над Латорицею» (Мукачеве). Пісня «Українцям» на слова Ніни Шаварської стала переможцем Всеукраїнського радіофестивалю «Пісня року». За свою творчу діяльність створив 5 самодіяльних колективів, кожен з яких за високий професійний рівень був удостоєний звання народного. **Станіслав Городинський** визнаний Митцем року у вінницькому конкурсі «Люди року-2006».

Квіти від вдячних слухачів

Втім, маємо змогу дізнатись враження студентів від концерту.

Дмитро КИСЛИЦЯ, студент групи МВ-06 ІНМТ:

— Майже усі із почутих пісень мені сподобались, а саме тому, що: вони виконувались українською мовою, котра, на мою думку є найкращою в світі; чудовий голос Станіслава Станіславовича; кожна пісня має високий зміст і чудові слова, які несуть добро. Особливо мені сподобалася пісня «Ода життю». Я часто замислююсь сенс людського буття і саме такі пісні мені допомагають його збагнути.

Ярослав БЕЗРУЧЕНКО, 2АВ-06 ІНАЕКСУ:

— Я ніколи раніш не замислювався над українською сучасною піснею — яка вона. Але після щойно почутого я певен — вона прекрасна. Пісні Городинського беруть «за живе». Особливо пісня «Мамин хліб».

Олександра ЗАХАРЧЕНКО, 1МФК-06 ІНМ:

— Творчість Станіслава Городинського нагадує творчість Назарія Яремчука. Вона така ж яскрава та цікава. Приємно слухати такі пісні, бо вони мають думку, мають почуття, а більшість сучасних естрадних пісень, на жаль, порожні.

Сергій КРУТІНЬ, 2АМЗ-06 ІНТКІ:

— Почути у наш час справжню українську пісню в живому виконанні — це велика рідкість. Я радий, що у мене була така можливість. На цьому занятті культурології я просто душевно відпочив. Такі концерти виховують патріотизм, тому є просто необхідними.

Оксана ГУСЯТИНСЬКА, 2ТСМ-06 ІНРТЗП:

— Я не можу обрати найкращу пісню із виконаних Станіславом Городинським. Усі вони чудові. Але, слухаючи пісню «Лист до мами», я ледве стримувала сльози. Так склалась моя доля, що у ранньому віці у мене не стало найдорожчої людини — мами. Слова «мамо, промайни хоч раз у сні» моє серце найбільше зачепили. Не цінуємо мами, коли вона є, коли поруч. Не цінуємо те, що вона любить свою дитину більше, аніж власне життя.

Тетяна ГРИГУРКО, МВ-06 ІНМТ:

— Мені дуже приємно, що пісняр так любить і цінує мій край — Тульчинський район. Станіслав Станіславович навчався в Тульчинському культурно-освітньому училищі. Тож, мені найбільше сподобалася пісня «Місто моє Тульчин».

Максим КАЛО, 1МВ-06 ІНМТ:

— Я себе вважав прихильником насамперед сучасної важкої музики. І самому дивно, що почуті пісні у виконанні Городинського мене не залишили байдужим. Заняття з культурології виявилось надзвичайно цікавим. Я навіть не помітив, як промайнув час. Виконавець талановито передавав свої почуття через пісні.

Олена ДІЖЕЧКО, 2МЗВ-03 ІНМ:

— Пісні Городянського вражають своєю емоційністю, кожне слово передає глибинну суть. Його голос зачаровує, змушує замислитись, згадати звичайні речі, які є надзвичайно важливими, але котрих за буденністю ми не цінуємо.

Вікторія ЗЛЕНКО, 2МЗВ-03 ІНМ:

— Духовна цінність пісень Городинського в тім, що вони щирі, справжні, без фальші.

Ольга ПУЩІЛЬ, 1-МЗВ-03 ІНМ:

— Слова пісень виконавець талановито підкреслює своїм чудовим голосом. Дуже вдячна за чудовий концерт!

Богдан ДІДУХ, 1МЗВ-03 ІНМ:

— Пісні зачепили невидиму струнку душі. Тільки от трішечки сумні вони всі. Але творчої наснаги вони додали. Дуже вдячний за цей концерт!

Богдан БІЛИК, 2МФК-06 ІНМ:

— Пісні Городинського є чудовою альтернативою сучасній поп-музиці. Чесно кажучи, я не чекав стільки приємних вражень від заняття. Сучасна українська пісня має бути модною!

Михайло Стрельбицький

ВДЯЧНІСТЬ КОНОВАЛЮКОВІ

3 нових сонетів іменних*

37

Путь від Саргаса – шлях через Гольфстрім
малий вугор – невже? – здолав на те лиш,
щоб хтось ним кендох свій будив недремніш
за землячків-сплюхів, шади ж їх грім!
Інстинкти все? А що ж інстинктів крім?
Щось мало б бути! А що? А лад: спокревні ж
Усі на цій землі, де, знати б: що окреміш,
то не змудріш – хижіш усяк пан анонім.
З'їдається ім'я. Вернути як до його?
Заїв, запив, ікнув: що в тому є нового?
Останнім в ланцюжку пишаєшся? Дарма!
Дух тіло рве? Куди? Рефлекси у рефлексій?
Ще є Антигольфстрім, екстремів полюс лепських,
наука, врешті, теж... у складі НауКМА.

38

Хто слави раб, той втричі раб конфузів.
Хто не пізнав конфузів, той не грець,
не жнець, не швець, не на губу гудець,
не друг-товариш для завзятих друзів.
Тож славу йми – хоч на вечірнім прюзі, –
і в рабство паню гни, подавши їй Корець,
і – навпростець, все-все їй навпростець
скажи, зізнайся, поплачесь... при Нарузі.
Лишень – по тому – не хвались нікому:
ні другу, ні з профкому, ні з глеВкому,
що от, мов, славу ймивши, славу мав...
В часах мутантів, стріч задля розлучень,
щоб хоч в мистцях не множити розлючень,
кажи: „Конфуз: сам в себе славу вкрав!“

39

Під градом слів, словес, еге, софізмів, –
стоїш ж не софійних, вицвілих словес, –
стоїш, бредеш кудись; аж тут „Гадес“ –
вітчизна звісна славних організмів.
Є в організмів сенс, добряче визрів,
той сенс, що лайдакам засвідчив Крез, –
той Крез, що мав на в'язах не протез,
не шик, не пшик, не чортішо для Ніздрів.
В „Гадесі“ все ж не „гадством“ поживеш –
в трудах, у днях, у розмислах, авжеж,
у злиднях гордий, мов козак на палі.
Сам собі станеш, ніби в хмарах ключ –
той коливкий, аж рвійний, аж колюч:
летівши на скрижаль, влетів на скали.

40

Сонет про те, як Хлою любить ДаФніс,
вона ж від нього драпака в райцентр, –
де їй, свят-свят, присвячує... Доцент
сонета: холоднющий, як вода в ніс.
Іже доцент кудись свій марне даР ніс,
той дар, що хист і городський аКцент,
доцент – нейтральних текстів продуцент,
в які вкладав свою профнепридатність.
Ага, з доцентом, гейби з офіцером,
була б гайнула, хвойдисько, в світи,
й були б вітри їм, як дурним свати,

і злидні, як в Одесі з хвиль хоЛера...
Заїжджий портретист врозуме Хлою:
ества спокусника змалює сенс поКрою.

41

Не хтось і десь, а онде днесь Фен-шуй
тихцем шумить, яснить неділю вербну;
журбу яснить, з'ясовуючи ствердну
прамисль про Божий дар, ії й вІншуй.
Вона ж, прамисль, загадує: „ГаРуй!
В тім гаруванні сенс є. Геть сКаредну
зусиль ошадність! Здай кому в Оренду
таку ошадність. Праці ж не марНуй!“
Китайщина? Е, щось в ній є такОго...
Є лад про лад, є й видатні триВоги,
що їх долаєш, тільки б розпізнаВ
чи взнав від предків: як вони Ладнали –
страх, вроки, звабу гнали чи люляли?
Узнавши – не злякався б, не ляКав...

42

Похмурий день, як усміх угро-Фінна,
що у слав'яни здуру, знай, брЕде,
в дорозі сп'яну б'ється та гуде,
то лаучись, то молячись про вІна.
День загадковий, як у прозі ГРіна:
який про те, що хтось корабліК где –
в яким, мов, щастя, щастя молОде,
йому ж бо, лиху, море по коліНа.
Похмурий день згадав понуру повість,
колись чомусь прочитану на соВість,
бо й вірити хотілось в ті дивА.
Якби ж було лучилось щось-то Лучче –
бодай смішне про себе і смішнЮче...
А так: ця угро-Фінська тут моКва.

43

Гам кольорових і стрімких евфоній
то тут, то там свавільні перЕгуки.
То скрізь, то всюди їхні трудні злуки, –
як ряст між айстр, козодра мІж півоній.
А шум і гам, а виск і писк іРоній
понад корони, мантиї й клобуКи, –
митецькі зваги, замисли й спОнуки,
дорожчі й вищі всяких церемоНій.
Тому до пензля прирівняй перО ти,
а пензель до пера, долот і квоти,
що й єсть тобі у Господа вона.
Усе, що треба, встигнеш, не лінуйся,
в автопортретах навіть помалЮй ся:
бо то є світ в душі твого віКна.

44

У кого гроші, скоро той профФесор, –
у кого більші, то із двома Ефф, –
гукають один одному: „Н-не Д-дрей-ф!
Визнань та звань вживай делІкатеса!“
А ще ж єсть „Автор чуда и прОгресса“ –
звання щорічне – платний, сКорий блеф:
з цілунками естрадних к-корОлеф-ф,
важкотілистих, наче із ЛокхНеса.

* Четверта частина циклу. Перша і друга друкувались в №№ 6 і 9 (№№ 638 і 641) часопису «Імпульс» за 2005 рік, третя видрукувана в попередньому числі часопису. Повністю було представлено на вшануванні 115-ї річниці з дня народження Ф.З. Коновалюка 25.03.2005 у ЦКІВС ВНТУ.

Бо - „таке врем'я“! Знов і Отакес.
Взяв гору „Орден лицарів ліВреї“,
і справ ліврейних врем'я удАлось.
Професори крадіяства та камЛання, -
цур ім!.. Еси навчитель малЮвання:
глянь, ваші пензлі - нивоньКа колось!..

45

Хабар, засівши справа при Феміді,
іх спільну честь завзято бЕреже:
„Вам мадригал? Похвальну оДу? Вже!“ -
у муз самих торгує не за мІдні.
То й музам радість: гонораРи - гідні!
„Ну, меценат! Але й політиК же!
При тому зовсім він не людОжер!“ -
завили журналюги, люди бідНі.
Продажні музки, але не худОжник.
Якщо художник - розуму триВожник
і згорбленої совісти дружбАн.
Порок такому в вічі не загЛяне,
знайомити з ним слуг та шлюх не стане:
Феміді щоб не став художник пан.

46

Вожді не доросли й до преФерансу,
раби й не чули, ге, за прЕферанс.
Післяколгоспний гула декаДанс:
гуп-гуп, під патронатом МІськсільтрансу.
Перекупямс наддався перепРодамсу,
впав нарцисизм гупасто в Крикунамс.
По кому б'є смугастий дисОнанс?
Кому смакує тюря перформаНсу?
Пленер підкаже? Добре б то було.
Пленером пензля й душу одВело.
Нехай живе пленер очистокАрий!
Проміння пряхить? Холод зЛеготить,
не роздратує, ні, не розлюТить -
озонно осоруж торкнеться Карми.

47

Пейзаж автопортрету шле флюїди,
автопортрет - пейзажу шлЕ, авжеж.
Таких енергій де іше найДеш?
Які підкажуть пошук усевІди?
Могли б, хіба, нараяти друїди
чи відуни з Січі, убога Креш:
сріберну креш пропивши до безмеж,
парменом закусивши парменіди...
Мистецтвознавці суці нагОворять
мішечок вовни, тему загОворять
і перескочать ловко до мАнер.
Нехай собі. Аби лишень слІд слідом
репресій не чинив уже флюїдам
товариш Іванов, рожевий Кхмер.

48

В околицях неспізнених фіалок,
у затінках заблуканих чЕремх
зростає знов комусь бліДа хуррем
у тихих бідах мильних вІртуалок;
в білядзеркаллі мод і пРимірялок,
де пудрам удає зневагу Крем,
у забутті навчальних теОрем
во славу світових провіНціалок.
Сльозою фарби, брате, рОзчини,
щити віконниць пензлем Відчини,
і дівам розпочни передБачати.
Напередбачуй вілл не з Лободи,
та звідусюд вертатися сюди,
й якщо кричати, то переКричати б...

І СТАЛО КОНОВАЛЮКІВСЬКИХ «СОНЕТІВ ІМЕННИХ» 71... ДАЛІ НЕ БУДЕ?

Загалом цілих два роки тривала, на чотири подачі розтяглась публікація меморіального циклу «коновалюківських сонетів іменних» Михайла СТРЕЛЬБИЦЬКОГО. Неординарність публікації, певне, спонукає читача сподіватись на авторське чи редакційне післяслово. У цій якості пропонуємо коротке інтерв'ю поета редакторів.

— Михайле Петровичу, на сьогодні маємо усіх «сонетів іменних» сімдесят один? Праця, що й казати, велика. Далі... не буде?

— Мабуть, таки не буде. Хоча «протягти» ще знаків на 4-5 брахіколону літер «ФЕДІР КОНОВАЛЮК» у глиб рядка, певне, можна було б. Але то вже довелось б зайве штукарствувати. Задум же був поєднати винятковий формалістичний елемент з природністю плину поетичного мовлення та змісту.

— Як вважаєте: такий Ваш задум зреалізувався цілкомито? Чи, можливо, (оскільки, як відомо, меж досконалості не існує) шлях до максимально можливої простоти віршованого вислову буде продовжено?

— Звісно, якісь синоніми в рядках при нагоді уточнюються, якісь окремі рядки удосконалюватимуться принагідно. Але не більше того. Двічі ступити в одну й ту ж ріку... Та й — чи треба? Сонет сам собою — будь-який сонет — уже є формою досить складною. А тут ще автор свідомо намагається «нанізати» жанрову драматургію на плинну брахіколону літер — «ФЕДІР КОНОВАЛЮК»...

— Досить вдале — «сонетне» — ім'я художника...

— Безумовно! Брахіколона літер ніби сама собою після двох написаних з певним інтервалом акросонетів стала рухатися вправо.

— Отже, перший творчий імпульс був мимовільним? А як сформулювалося те, що у мистецтві зазвичай величають словами «творче надзавдання»?

— Поступово формулювалось, поступово й викристалізовувалось. Спершу — як суто художній (візуальний — бо зоро-поезія!) вияв вдячності художникові Ф.З.КОНОВАЛЮКУ. Згодом — як намір довести собі вищу міру своїх творчих (власне версифікаційних) можливостей, а братам-літераторам, та й літстудійцям, та й усім же грамотіям нашим, — унаочнити приклад невичерпної гнучкості мови української... При цьому не могу не відзначити, сказати б, каталізуючу роль Дмитра Пилипчука. Цей літературний виученик Дмитра Павличка, самобутній поет і глибокий філолог, культуролог широких інтересів постійно мене підхоочував: планує-бо видати антологію українського вінка сонетів...

— Вважаєте, — все, як замислювалося, так і вдалося?

— Не вважаю, що не вдалося... Одне тільки: не варто перебільшувати власне масштаб цієї моєї праці, зокрема — моїх потрачених на неї зусиль. Бо ось і Микола Мірошніченко — найбільший на сьогодні наш майстер зоро-поезії — у своєму до мене листі-відгуку хвалить «великий труд». Було не стільки труду, як натхнення та творчого азарту. А там, де працює формула «натхнення плюс азарт», зусиль не помічаєш. У розпал праці дійшлося до того, що частенько рядки з першого разу поціляли «міченою» літерою у потрібний номер знаку!.. 28-го травня ц.р. написалося одразу цілих чотири (уявіть собі!) сонети. З них один, а саме 48-й, майже повністю і майже з природи — у маршрутці 7-А під настрій...

— В літературних та просвітнянських колах Вінниці шириться чутка про скорий вихід збірки Ваших поем під спорідненою назвою «Наука вдячності». «Вдячність Коновалюкові» туди входить? Якщо входить, то яке там місце посідає?

— Посідає... Але тут дозвольте мені бути забобонним: книжка не вийшла — книжка не обговорюється. Гарзд?

Майстер

ВІН НАЛЕЖИТЬ ВІЧНОСТІ

**«Поспитають: А хто це? А де це?
Чим платив за свої чудеса?
Як зумів піднести до Серця,
а для всіх прихилитя небеса?»**

(Михайло СТРЕЛЬБИЦЬКИЙ)

Нещодавно кафедра культурології, ЦКіВС ВНТУ відзначили річницю створення меморіального музею Федора Зотиковича КОНОВАЛЮКА – видатного українського художника. Уже 14 років музей є скарбницею духовності у нашому університеті. Сюди приходять студенти – хто вперше, хто вже вдесьте, але завжди з великим захопленням торкаються вони прекрасного.

Творче життя Федора Зотиковича наповнене любов'ю до усього рідного. Києво-Печерська Лавра, в якій у 1903-1909 роках навчався молодий художник, стала тією колискою, де не тільки формувався талант, але й виколисувалась душа в єдності з Богом, де мужніло серце і збагачувались почуття. А потім це доповнило навчання в київському художньому училищі. З юних років художник брав участь у розписах церков Києва та Катеринослава (нині Дніпропетровськ). Можливо, саме з тих часів глибоко в душу запали замріяні осінні очі самої краси, яка існує тільки в єдності з добром, терпінням, оптимізмом.

У 1925-1927 роках Ф.Коновалюк навчався в художньому інституті Києва в класі Федора Григоровича Кричевського (1879-1947), який був тим талановитим вчителем, що уособлював у собі досвід поколінь, їх наснагу. Завдяки Кричевському Федір Коновалюк став продовжувачем традицій українського реалістичного живопису ХІХ - поч. ХХ століть.

Разом зі своїм вчителем, порадником і другом Іваном Їжакевичем (1864-1902) Ф.Коновалюк на початку століття пише ікони та розписує іконостаси. Протягом декількох десятиліть плідною співпрацею двох майстрів були створені численні ілюстрації до творів Т.Шевченка та до багатьох творів видатних українських письменників.

Але попри все, Ф.Коновалюк був і залишається великим майстром пейзажів. Кожна картина, кожен пейзаж художника концентрує в собі великий духовний злет, прорив через буденність, байдужість, зневір'я.

На урочистостях з нагоди річниці меморіального музею КОНОВАЛЮКА були присутні співробітники Центру культурології і виховання студентів ВНТУ, викладачі кафедри культурології, заступники декана з виховної роботи, чимало студентів. Серед них і молодий поет, п'ятикурсник ІнаЕКСУ Дмитро ШТОФЕЛЬ, який є членом «Студентської музи». До речі, нещодавно вийшла збірка Дмитрових віршів, і деякі зі своїх поезій він присвятив картинам Федора Зотиковича. Красу і силу української народної пісні дарував присутнім Дмитро БЕВЗА. Вірш про художника прочитала першокурсниця Ірина БОРЩОВА. Студенти із зацікавленістю переглянули документальний відеофільм «Відкриття музею». Поет Михайло СТРЕЛЬБИЦЬКИЙ — лауреат премії в галузі літературно-мистецької критики ім. Олександра Білецького, член Національної спілки письменників України, кандидат філологічних наук, доцент кафедри культурології, керівник творчої асоціації «Студентська муза» ВНТУ, автор двох книг про творчість Ф.З.Коновалюка, знайомив студентство із своїми сонетами.

Дух великого майстра жив у кожній хвилині зустрічі, доторкнувся до кожного серця і поринув у вічність. Велика шана і вдячність нашому талановитому землякові, адже у його роботах – подих самої вічності!

Ксенія Білоус, студентка ЕСМ-02 ІнаЕЕМ

«Вечір творчості Крутого» вдався крутим — публіка вимагає повтору!

Ідея концерту, присвяченого творчості Ігоря КРУТОГО, належить керівнику класу естрадного вокалу, випускнику нашого університету, а нині аспіранту Ярославу ФІЛІПУ. Її із захопленням підтримали студенти і створили цілісний вокально-хореографічний спектакль.

«Золоті» хіти композитора звучали у виконанні Юлії КОВАЛЬЧУК, Катерини БАШТОВОЇ, Сергія СОЛДАТЕНКА, Олександра ВАСЬКОВСЬКОГО, Ярослава ФІЛІПА. Святкової яскравості дійству вдало додав шоу-балет «Данс-Едем» (керівник колективу — директор клубу ВНТУ Катерина ФЕДОРЕНКО).

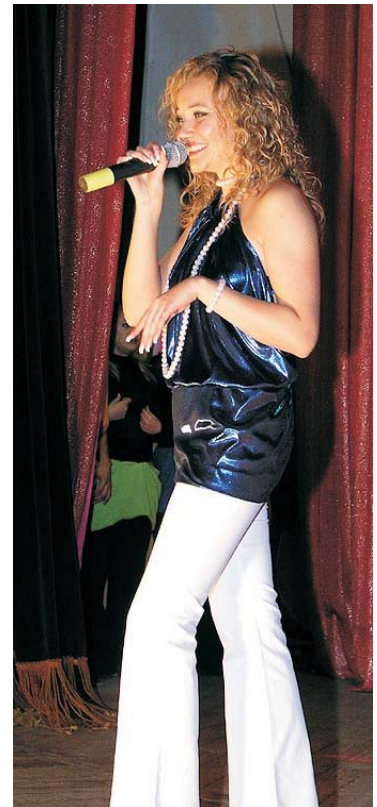
«Навіть не сподівалася, що у технічно-му університеті такі мистецьки обдаровані, такі сценічно талановиті студенти! Цих наробок, цього потенціалу достатньо, аби створити театр естрадної пісні і танцю. У нашій Вінниці національний технічний університет є потужним осередком культури» — поділилася своїми враженнями після концерту начальник управління культури Вінницької міської ради, заслужена артистка України Марія СКРИПНИК.

На «ВЕЧОРІ ТВОРЧОСТІ ІГОРЯ КРУТОГО» був присутній начальник відділу у справах сім'ї, молоді та туризму Вінницької міської ради Руслан АНФІЛОВ. До речі, Руслан Анатолійович закінчив наш ВНЗ. Отримав диплом з відзнакою магістра

електронних апаратів. Навчався в аспірантурі нашого ВДТУ. Він теж має найкращі враження від студентського аматорського концерту.

Представники міської влади були здивовані, коли дізналися, що усі студенти, які є завсідниками університетської сцени, добре навчаються. І відзначили надзвичайно шляхетну поведінку глядацької зали.

Студентська рада ВНТУ ініціювала повтор цієї блискучої концертної програми, аби більше студентів університету змогли побачити це яскраве шоу. Нині і щойно створений театр естрадної пісні готує свою концертну програму, яку побачимо уже в новому році.

Співає Катерина БАШТОВА

Щедрість душіЛист-вдячність**ПОДАРУЙ ДИТИНІ
ПОСМІШКУ!**

Уже п'ятий рік поспіль студенти нашого університету за підтримки профкому студентів та ректорату влаштовують свято подарунків і радості для дітей Староприлуцької допоміжної школи-інтернату та Плисківського будинку-інтернату, де живуть дітки з розумовими вадами.

19 та 20 грудня студенти ВНТУ створили для дітей із сиротинців справжнісіньку казку. Нашому ректору, академіку АПНУ Борису МОКІНУ, який щороку підтримує акцію і надає університетський автобус, дітки передали рушничок, який вишили самі, і хліб-сіль як своєрідну подяку і побажання щастя і добра. А у малечі, за їх словами, з'явилася нова мрія – у майбутньому обов'язково поступити навчатися до ВНТУ і також допомагати іншим.

Студенти перед від'їздом у сиротинці

Аби святий Миколай завітав у кожне серце маленької людини, небайдужі студенти та викладачі нашого університету 2 місяці активно збирали подарунки. А студентів, котрі виявили бажання поїхати у сиротинці, було дуже багато — ледь помістилися в автобус.

Плисківський будинок-інтернат зустрів цього року студентів затишком і справжнім родинним теплом. За 5 років умови проживання значно покращилися, адже студенти, які приїжджали і бачили несправедливість, боролися з байдужістю колишнього керівництва будинку-інтернату, яке витрачало гроші, надані державою на утримання дітей, на власні потреби. Сльози радості на очах і малечі, і їх викладачів, і студентів, неможливо забу-

ти. Ці маленькі краплинки завжди нагадають нам про те, що з любові і добра народжується все прекрасне.

До Старих Прилук нашим студентам їхати завжди в радість, адже там живуть дітки, які пишуть нам листи і мріють про зустріч. Є такі студенти, які приїжджають щороку, і малеча вже вважає їх за своїх братиків та сестричок. Цього року окрім солодких подарунків, одягу, іграшок та усього, що так необхідно для розвитку дітей, студенти подарували діткам 20 магнітофонів та безліч записів класичної музики, дитячих, народних пісень – і частю малечі не було меж! Вони вже давно мріяли про такий подарунок. Оскільки минулого року наші студенти подарували діткам те-

**УСЕ ПОЧИНАЄТЬСЯ
З ДОБРА**

Педагогічний та учнівський колективи Староприлуцької допоміжної школи-інтернату адресують найтепліші слова подяки ректору ВНТУ, академіку Борису МОКІНУ та голові студентського профкому Андрію ЗАПОРОЖАНУ.

Вже стали доброю традицією для дітей Староприлуцької допоміжної школи-інтернату дружні зустрічі зі студентами Вінницького національного технічного університету. З великою радістю чекають наші діти студентів ВНТУ. Саме небайдужість до чужої біди, співчуття до сирітської долі, любов і милосердя ось уже багато років приводять до нашої школи молодих, енергійних, веселих юнаків та дівчат.

Усім відома проста істина — у житті все починається з добра. Є скарби, заховані в землі, є такі, що розташовані на поверхні і передаються з покоління в покоління. До таких скарбів належить і людська доброта і, на нашу думку, таким великим скарбом, такою великою добротою наділені і Ви, шановні Борисе Івановичу та Андрію Вікторовичу, і студенти Вашого навчального закладу.

Ми щиро вдячні Вам, що турбуєтесь про наших дітей, що Вам небайдужі наші біди і нестатки, що своєю чуйністю, щирістю хочете хоч на мить зігріти знедолені дитячі душі. Ми захоплюємося добротою і ніжністю, чуйністю, щедрістю і людяністю Ваших студентів, і дай Боже, щоб ці найкращі людські риси ніколи не зітерлися у їхніх душах.

Ми зичимо Вам міцного здоров'я, сили, наснаги, енергії, творчих успіхів у житті, роботі, миру, злагоди, достатку, благополуччя.

**с. Стара Прилука,
вул. Інтернаціональна, 10
Липовецький район,
Вінницька область**

левізор та DVD-програвач, то цього року ми привезли їм понад 20 DVD-дисків з різними сучасними та радянськими мультиками, фільмами та розвиваючими світогляд програмами від американського каналу «ВВС», адже так хочеться, щоб у них було повноцінне життя, щоб вони нічого не втрачали від надбань цивілізації, щоб цей світ був дійсно для них.

Розставатися було важко усім. Кожен зігрівав себе надією, що на Великдень знову побачить своїх друзів. Наш університет став для діток найкращим і рідним, тож нехай їм і Бог, і люди допомагають у здійсненні усіх їхніх мрій.

**Ксенія БІЛОУС, прес-секретар
профкому студентів ВНТУ**

СПОРТ

Міні-футбол

КУБОК ІНРТЗП СТАНЕ КУБКОМ ВНТУ

Традиційно впродовж 5 років в Інституті РТЗП відбуваються ігри з міні-футболу серед студентських команд факультету радіотехніки та телекомунікацій і факультету медико-біологічного та електронного приладобудування.

Цього року Студрада РТЗП вирішила провести відкритий чемпіонат з футболу. Цілий місяць 18 студентських команд боролись за кубок чемпіонату. Змагання проходили в два етапи. У першому команди жеребкуванням розділились на чотири підгрупи. До них увійшли 10 команд ІнРТЗП, 3 команди ІНЕЕЕМ, 2 — ІНІТКІ, по одній від ІНМ, ІНМТ та підготовчого відділення. За круговою системою у кожній підгрупі визначились лідери.

У результаті змагань за 3-4 місце зустрілись дві амбіційні команди: з ІнРТЗП «Фаворит» (капітан В.СЕМЕНОВ) і з ІНЕЕЕМ «1ЕПА-03» (капітан С.СЛОБОДЕНЮК). Переміг з рахунком 6:3 «Фаворит».

Апогеєм чемпіонату став фінальний матч між командою ІНЕЕЕМ «ЕСМ-United-04» (капітан В.СІМАКОВ) й командою ІНМТ (капітан В.ФЕДЧИШИН). Перемог з рахунком 2:0 отримали машинобудівники.

Переможці і призери отримали футбольні м'ячі, медалі, дипломи і Кубок чемпіонату.

Зорганізували чемпіонат Студрада ІнРТЗП (заступник голови із спортмасової роботи — студент групи ТК-04 Олександр ПИЛИПЧУК), спортклуб ВНТУ, викладачі кафедри фізвиховання Володимир ТИХОНОВ, Сергій КОСТЮК. Сподіваємось, що наступного року представництво команд з інших інститутів ВНТУ буде чисельнішим. І Кубок ІнРТЗП з міні-футболу можна буде за згодою Студрад інститутів перейменувати на Кубок університету з міні-футболу.

Сергій КОСТЮК, старший викладач кафедри фізвиховання, майстер спорту СРСР

Шахи

У програмі змагань VIII універсиади області серед ВНЗ першими стартували шахісти. Наш університет був представлений двома командами, які вибороли друге і третє місця. У їх складі три кандидати у майстри спорту: Михайло ДОРОХІН (група 4АС-04), Вадим ТРИГУБОВ (2ТСМ-06), Олег ЯВОРСЬКИЙ; та першорозрядники Павло ЛАВРЕНЧУК, Ольга СТИБАЄВА (4АС-03), Тетяна ТРОЯНІВСЬКА (аспірантка), Поліна ШЕРШОВА (23І-03), Надія ЛЕВКОВСЬКА (2ТМ-03), Яна ЯБЛОНСЬКА (МА-02, Любов ГАВРИШКО (ЕКО-03).

Настільний теніс

Щороку в Інституті РТЗП за підтримки спортклубу ВНТУ і тенісного клубу «Гепаніс» розігрується першість інституту серед студентів і викладачів та співробітників із настільного тенісу. І нині як завжди в першості брали участь студенти обох факультетів ІнРТЗП, а також викладачі, які навчають цих студентів.

Отож, перше місце виборів випускник цього інституту, кандидат технічних наук, доцент кафедри метрології і промислової автоматики Павло КУЛІАКОВ. Друге місце здобув старший викладач кафедри фізвиховання, заступник директора ІнРТЗП зі спортивно-масової роботи Володимир ТИХОНОВ. «Бронзовий» результат показав студент ІнРТЗП Михайло МІНОВ (група 2ТСМ-03), який входить у збірну команду університету з настільного тенісу.

Перед Новим роком переможці цих змагань братимуть участь у чемпіонаті Вінниці з настільного тенісу.

Ігор ШЕМЧАК, тренер ВНТУ з настільного тенісу

Редколегія:

Т. Б. Буяльська
(головний редактор)
І. П. Зянько
(редактор)
П. Г. Гордійчук
(відпов. секретар)
Г. М. Багдасар'ян
(техн. редактор)
Б. І. Мокін
С. В. Юхимчук,
М. П. Свірідов,
Л. І. Волхонська,
Г. П. Котлярова,
Т. С. Криклива,
М. П. Стрельбицький.

Адреса редакції:

кімн. 218, головний корпус,
Хмельницьке шосе, 95,
21021, м. Вінниця
Телефони:
внутрішній — 22-68
з міста — 59-82-68
E-mail:
impuls@vstu.vinnica.ua

«Імпульс» — щомісячник

Вінницького національного технічного університету.

Свідоцтво про державну реєстрацію
ВЦ № 424 від 29.12.2000 р.

Зверстано у видавництві ВНТУ
«УНІВЕРСУМ-Вінниця»

м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
головний корпус, кімн. 114, тел. 59-85-32

Комп'ютерна верстка — *Тетяни Крикливої*
Олени Кушнір

Світлини — *Сергія Маркова*

Підписано до друку 21.12.06. Формат 29,7×42 1/2.

Наклад 625 прим. Зам. № 2006-217

Віддруковано у комп'ютерному інформаційно-
видавничому центрі ВНТУ

м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
головний корпус, 1-й поверх, тел. 59-81-59